

Б.В. Степаненко,
Інститут економіки та прогнозування НАН України, м. Київ

ГЛОБАЛЬНА ЗМІНА КЛІМАТУ: АДАПТАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА

Економічні проблеми зміни клімату та можливості їх вирішення є нині одними з найбільш досліджуваних у світі. Це спричинено тим, що зміна кліматичних умов активно відображається на функціонуванні економік країн світу, адже призводить до виникнення екологічних катастроф, боротьба з якими потребує фінансових капіталовкладень. Саме тому сьогодні надзвичайно важливими є заходи державної політики, що сприяють економічному зростанню при одночасному зниженні навантаження на навколишнє природне середовище. Це призвело до формування та впровадження концепції сталого розвитку в основу довгострокової стратегії зростання світової економіки, що повинна знизити використання невідновлюваних природних ресурсів, сприяти НДДКР у сфері “зелених” технологій, покращити стан навколишнього середовища та зробити підконтрольним процес впливу глобальної зміни клімату на світову економіку. Розповсюдженню цієї концепції між країнами світу сприяло підписання міжнародної угоди – Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату від 9 травня 1992 р. та Кіотського протоколу (КП) до неї від 11 серпня 1997 р., що забезпечило формування нового міжнародного екологічного ринку, який істотно вплинув на механізм функціонування світової економіки. Цей ринок може забезпечити екологічно-економічні вигоди для його учасників у майбутньому, бо нині він активно формується, а його впровадження потребує створення додаткових інструментів та методів застосування механізмів КП.

У цьому контексті особливого значення набуває адаптація діяльності банківського сектора до нових умов функціонування світової економіки. Існує потреба у створенні та вдосконаленні набору продуктів та послуг банківської галузі для підтримки нових умов підприємницької діяльності. Банківський сектор повинен пристосувати свої внутрішні процеси, продукти та послуги для того, щоб швидко відреагувати на нові вимоги клієнтів та забезпечити прибутковість всім учасникам фінансового ланцюжка. Для того, щоб забезпечити фінансовому ринку відповідальну роль в пом'якшенні наслідків кліматичних змін, необхідно вести надійну, прозору та глобальну політику з урахуванням цілей зниження CO₂. Це забезпечить нові можливості для створення інвестиційно-привабливих проектів та отримання прибутків. Для того, щоб адаптувати свої операції до нових умов, банківський сектор має враховувати ризик зміни клімату у внутрішніх управлінських процедурах, а також фінансову оцінку даного ризику для корпорацій.

Таким чином, зміна пріоритетів економічного розвитку в бік концепції сталого розвитку призводить до створення у світовому банківському секторі нових продуктів та послуг, що відрізняються залежно від напрямку діяльності. Відмінністю “зелених” банківських продуктів та послуг від тих,

які вже існують на ринку, є те, що метою надання кредитних ресурсів суб'єктам підприємницької діяльності та фізичним особам банківською установою є сприяння становленню та розвитку “зеленого” бізнесу, що покликаний знизити рівень екодеструктивного впливу на навколишнє природне середовище, сприяти ефективному використанню природних ресурсів та формуванню екологічно сприятливих умов життя населення. Такі кредити надаються на пільгових умовах, що певним чином сприяє формуванню екологічної свідомості у бізнес-структурах.

Степаненко, Б. В. Глобальна зміна клімату: адаптація банківського сектора [Текст] / Б. В. Степаненко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (28-29 жовтня 2010 р.) / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. - Суми, 2010. - Т. 2. - С.195-196.